

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΛΥΣΗ**
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

1999
11-10-19

Αθήνα, 11-10-2019

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Η

Του Βασίλη Βιλιάρδου, Αντιπροέδρου Κόμματος, Βουλευτή Επικρατείας.

**ΠΡΟΣ: Τον κ. Μ. Βορίδη, Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
κ. Ά. Γεωργιάδη, Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων
τον κ. Χ. Σταϊκούρα, Υπουργό Οικονομικών**

Θέμα: Προοπτικές Ελληνικής Βιομηχανίας Ζάχαρης

Η Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης Α.Ε. (EBZ) ιδρύθηκε το 1960 και για πολλά χρόνια αποτελούσε βασικό «φυλάκι» της πατρίδας μας - όσον αφορά την τροφική επάρκεια της χώρας και την αγροτική οικονομία. Διαθέτει πέντε εργοστάσια σε Λάρισα, Πλατύ, Σέρρες, Ξάνθη και Ορεσιτιάδα, συνεργάζεται με μεγάλο αριθμό καλλιεργητών, ενώ απασχολεί 220 άτομα μόνιμο προσωπικό και 800 εποχιακούς. Επίσης, το 2003 εξαγόρασε 2 ζαχαρουργεία στη Σερβία.

Στη δεκαετία του 2000 άρχισαν να αλλάζουν τα δεδομένα στην αγορά ζάχαρης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αρχικά επιτράπηκε η αδασμολόγητη εισαγωγή ζάχαρης από τη Σερβία (έως 180.000 τόνοι <https://www.deutsche-melasse.de/wp/wp-content/uploads/Sugar-Market-Serbia.pdf>), ενώ από το 2006 δρομολογήθηκε η μείωση της εγγυημένης τιμής ζάχαρης - η οποία είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των εσόδων της. Στη συνέχεια, η EBZ αποποιήθηκε το μισό της εθνικής ποσόστωσης παραγωγής ζάχαρης που δικαιούταν - με επακόλουθο να ανέρχεται πλέον στους 158.702 τόνους από 317.502 προηγουμένως. Παράλληλα, το 2007 έκλεισε δυο από τα εργοστάσιά της στη Λάρισα και στην Ξάνθη - με στόχο να μετατραπούν σε εργοστάσια παραγωγής βιοκαυσίμων (βιοαιθανόλης). Τα τεύτλα αλλά και άλλες καλλιέργειες προσφέρονται για τον σκοπό αυτό.

Το 2017 καλλιεργήθηκαν 64.487 στρέμματα 1.919 αγροτών και παρήχθησαν 36.514 τόνοι ζάχαρης - συγκριτικά με 138.479 στρέμματα την περίοδο 2008/2009. Εκείνη την εποχή ο αριθμός των συνεργαζόμενων τευτοπαραγωγών ξεπερνούσε τους 6.000, καλλιεργούνταν περισσότερα από 200.000 στρέμματα και παράγονταν 150.000 τόνοι ζάχαρης. Πριν δε από τη μείωση της ποσόστωσης, η παραγωγή ήταν σταθερά πολύ περισσότερη από τους 200.000 τόνους - φτάνοντας έως και 360.000 τόνους (π.χ. το 1997-1998).

Επομένως έχει διαπιστωθεί μια τρομακτική μείωση της δραστηριότητας και της απασχόλησης τις τελευταίες δεκαετίες, στο συγκεκριμένο τομέα. Η εταιρία πλέον παρουσιάζει κόστος παραγωγής (729,18 €/τόνο ζάχαρης το 2018) υψηλότερο από την χονδρική τιμή - η οποία κυμαίνεται έως και τις 400 €/τόνο, οπότε συσσωρεύει ζημιές <https://www.kathimerini.gr/948010/article/oikonomia/ellhnikh-oikonomia/h-evz-pwlei-sta-400-eyrw-ton-tono-zaxarhs-alla-ths-kostizei-700-eyrw>. Η εταιρία έχει επίσης υψηλότερο κόστος πρώτης ύλης, σε σχέση με την Ευρώπη. Τέλος, οι παραγωγοί λαμβάνουν ενίσχυση από τον ΟΠΕΚΕΠΕ που το 2017 ανήλθε στα 72€/στρέμμα.

Είναι γεγονός βέβαια ότι, οι περιοχές που βρίσκονται βορειότερα στην Ευρώπη έχουν καλύτερες αποδόσεις παραγωγής ζάχαρης από τεύτλα - όπως όμως έχουν και άλλες καλλιέργειες εκτός ΕΕ (πχ. ζαχαροκάλαμο). Πάντως, παρά τις ποιοτώσεις, οι βόρειες χώρες της ΕΕ έχουν αυξήσει την παραγωγή ζάχαρης - ενώ η Ελλάδα εισάγει. Το 2018 οι εισαγωγές ζάχαρης της χώρας μας έφτασαν τα 170 εκ. € <https://www.capital.gr/epixeiriseis/3301222/poioi-kerdizoun-apo-tin-katarreusit-is-ebz>

Περαιτέρω, το 2012 ο κύριος μέτοχος της EBZ, η Αγροτική Τράπεζα, έπαψε να λειτουργεί - διασπάστηκε και το ένα μέρος της πέρασε στο ΤΧΣ, ενώ το άλλο στην Τράπεζα Πειραιώς. Στο μέρος της λεγόμενης «κακής ΑΤΕ» (bad bank) που πέρασε στο ΤΧΣ, συμπεριλαμβανόταν η συμμετοχή στην EBZ - η οποία όμως ήταν «καλή», δηλαδή με σημαντική θετική αξία. Αντίθετα, τα δάνεια της EBZ από την ΑΤΕ συμπεριλήφθηκαν στην «καλή ΑΤΕ» που παραχωρήθηκε στην Τράπεζα Πειραιώς!

Σύμφωνα με τον ισολογισμό της πρώτης χρήσης μετά την υπαγωγή της ΑΤΕ σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης, στις 31.12.2013, η αξία της συμμετοχής της υπό εκκαθάριση ΑΤΕ (άρα του ΤΧΣ) στην EBZ ήταν 16,32 εκ. € για το 82,33% του μετοχικού κεφαλαίου. Το άνοιγμα στο τμήμα της ΑΤΕ που τέθηκε σε εκκαθάριση και άρα η όποια ζημία προκύψει, θα καλυφθεί από το Ελληνικό Δημόσιο μέσω του ΤΧΣ. Δεδομένου ότι, στον ισολογισμό της ΑΤΕ για τη χρήση που έληγε στις 31.12.2016 η αξία της συμμετοχής είχε πλέον μηδενιστεί, σημαίνει ότι η ζημία για το Δημόσιο έχει αυξηθεί. Η δε συμμετοχή της ΑΤΕ (ΤΧΣ) στην EBZ έχει απαξιωθεί. Το ίδιο έχει συμβεί προφανώς με τις μετοχές που ήταν εισηγμένες στο Χρηματιστήριο - ενώ το Μάρτιο του 2016 ανεστάλλει η διαπραγματευτή τους. Ειδικός εκκαθαριστής για την ΑΤΕ έχει αναλάβει η ιδιωτική εταιρία ΡQH, η οποία διαχειρίζεται επί πλέον την τύχη της EBZ - κάτι που σημαίνει πως βαρύνεται για τις παραπάνω εξελίξεις.

Για την χρήση που έληγε στις 30.6.2018 σε ενοποιημένο επίπεδο, η EBZ παρουσίασε πωλήσεις 103,9 εκ. € από 176,7 εκ. € την προηγούμενη χρήση - με ζημιές 35,6 εκ. € από 2,5 εκ. € κέρδη. Η καθαρή θέση της, δηλαδή τα Ίδια Κεφάλαια της ήταν αρνητικά (-111,8 εκ. €) - με συσσωρευμένες ζημιές 261,5 εκ. €. Το σύνολο των υποχρεώσεων της ανήλθε σε 260,9 εκ. € - από τα οποία 174,4 εκ. € σε βραχυπρόθεσμα δάνεια και 23,0 εκ. € σε προμηθευτές. Να σημειωθεί ότι έχουν ασκηθεί και διώξεις σε στελέχη της EBZ για την οικονομική διαχείριση της περιόδου 2007-2015.

Συνεχίζοντας, η ΡQH έχει προχωρήσει σε πλειστηριασμούς μη παραγωγικών παγίων της EBZ - ενώ έχει αποπειραθεί να πουλήσει και τα εργοστάσια στην Ξάνθη και στη Λάρισα. Επί πλέον, πολύ πρόσφατα, ξεκίνησε η διαδικασία πώλησης των εργοστασίων της Σερβίας - αν και δεν υπήρξε ικανοποιητική πρόταση. Εύλογα, αφού υπάρχει υπερπαραγωγή ζάχαρης στην ΕΕ και υψηλό κόστος, σε σχέση με τις εισαγωγές - γεγονός που περιορίζει το αγοραστικό ενδιαφέρον. Τα εργοστάσια αυτά είναι καταχωρημένα με λογιστική αξία 20 εκ. € συνολικά στα βιβλία της EBZ, παράγουν σημαντικές ποσότητες ζάχαρης (150.000 τόνους το 2011) κατέχουν περίπου το 40% της τοπικής αγοράς τους και είναι κερδοφόρα (τα κέρδη τους ήταν περίπου 25 εκατ. ευρώ το 2017)

https://www.efsyn.gr/ellada/koinonia/137064_fili-zois-stin-ebz-apo-tai-dyo-ergostasia-tis-serbias

Η EBZ έχει αιτηθεί την υπαγωγή της στο άρθρου 106 του Πτωχευτικού Κώδικα - η οποία συζητείται στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Θεσσαλονίκης. Η Τράπεζα Πειραιώς έχει επίσης εκπονήσει σχέδιο εξυγίανσης που προβλέπει διάσπαση της EBZ σε παραγωγικά και μη πάγια, μετάταξη ή συνταξιοδότηση των 220 υπαλλήλων της και επαναλειτουργία σταδιακά με λιγότερο προσωπικό. Είναι όμως αβέβαιο, εάν στην περίπτωση αυτή η τιμή πώλησης θα υπερβαίνει ή μη το κόστος παραγωγής. Κατά άλλα δημοσιεύματα, υπάρχουν φήμες για ολοκληρωτική παύση παραγωγής και δραστηριοποίηση πλέον της EBZ μόνο στο χονδρεμπόριο. <https://www.kathimerini.gr/1007017/article/oikonomia/ellhnikh-oikonomia/apo-viomhchania-metatrepetai-se-xondremporo-zaxarhs-h-evz>

Από τις συνολικές υποχρεώσεις της EBZ ύψους 246,7 εκ. € υπολογίζεται ότι, σε περίπτωση εξυγίανσης, θα αποπληρωθούν από 65 έως 69 εκ. €. Ενδεικτικά τα εναπομείναντα πάγια (ακίνητα γραφείων) δεν ξεπερνούν τα 3 εκ. €, ενώ τα δυο εργοστάσια σε Πλατύ και Λάρισα συνολικά είχαν αποτιμηθεί με μία ελάχιστη αξία 15 εκ. €.

Θα πρέπει όμως να τονίσουμε ότι, όσον αφορά το σχέδιο μετάβασης στην παραγωγή βιοκαυσίμων, δεν έχει αναφερθεί κάτι στην ειδησεογραφία τελευταία - φαίνεται σαν να μην γίνεται τίποτα σχετικά. Σημειώνεται δε ότι η χώρα μας υστερεί ως προς τους στόχους παραγωγής βιοκαυσίμων που έχει θέσει η ΕΕ - της τάξης του 10% των υγρών καυσίμων. Στην Ελλάδα, η ποσότητα του παραγομένου βιοντίζελ δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 130.000 χιλιόλιτρα σύμφωνα με στοιχεία έτους 2017 - η οποία, σε σχέση με τις αντίστοιχες καταναλώσεις ντίζελ και βενζίνης, αντιστοιχεί σε λιγότερο από το 3%. Συνεπώς η Ελλάδα υστερεί των στόχων της ΕΕ κατά πολύ.

Σύμφωνα τώρα με στοιχεία του ΤΕΕ Κεντρικής-Δυτικής Θεσσαλίας, η δυναμικότητα των δύο εργοστασίων της EBZ στη Λάρισα και στην Ξάνθη θα μπορούσε να είναι 150.000 m³ ετησίως (120.000 τόνοι) και άρα να διπλασιάσει την παραγωγή http://library.tee.gr/digital/kdth/kdth_3460/kdth_3460_lois.pdf

Γνωρίζουμε ότι υπάρχουν ενδοιασμοί διεθνώς ως προς το σκεπτικό καλλιέργειας φυτών για βιοκαύσιμα. Από την άλλη πλευρά όμως, αυτή τη στιγμή αποτελούν το μόνο ίσως «πράσινο» καύσιμο για αεροσκάφη - ενώ, καλώς ή κακώς, η παραγωγή τους υποστηρίζεται. Όμως η χρήση τους στην αεροπορική βιομηχανία διεθνώς είναι κάτω από 1%. Η ΕΑΣΑ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ασφάλειας Πτήσεων) έχει προτείνει την άνοδο της χρήσης τους στο 15% στην Ευρώπη - αν και θα απαιτηθούν σημαντικές επενδύσεις στην παραγωγή, έως και ο τετραπλασιασμός της παρούσας δυναμικότητας (2,3 εκατ τόνοι). <https://www.easa.europa.eu/eaer/climate-change/sustainable-aviation-fuels>. Είναι δυνατόν λοιπόν να υπάρξει σημαντικό κίνητρο για την αύξηση της χρήσης των βιοκαυσίμων - δεδομένου επί πλέον ότι συζητούνται τέλη επί των πτήσεων, λόγω της ρύπανσης (η Γαλλία τα έχει ήδη επιβάλλει).

ΕΡΩΤΑΣΘΕ:

1. Τι πρόκειται να κάνετε για την EBZ και τους τευτλοπαραγωγούς; Προκρίνεται η τροφική επάρκεια της χώρας και η απασχόληση ή το κόστος της ζάχαρης;
2. Υπάρχουν προγράμματα υποστήριξης των τευτλοπαραγωγών λόγω της μείωσης της παραγωγής τα τελευταία χρόνια, ενδεχομένως για μετάβαση σε άλλες καλλιέργειες;

3. Δεδομένου ότι η αξία της συμμετοχής της EBZ στους ισολογισμούς της ΑΤΕ και ΤΧΣ είναι μηδενική, θα μπορούσε να παραχωρηθεί στο Δημόσιο με ανάληψη των σχετικών υποχρεώσεων της;
4. Πως κρίνετε την επάρκεια της ΡQH όσο αφορά την ειδική εκκαθάριση σε επιχειρηματικές συμμετοχές της ΑΤΕ, δεδομένης της απαξίωσης της EBZ; Μήπως πρέπει να προσληφθεί άλλος σύμβουλος;
5. Θεωρείτε θεμιτό να αποφασίζει για το μέλλον της EBZ η Τράπεζα Γειραιώς (*μια τράπεζα που ανακεφαλαιοποιήθηκε με χρήματα των Ελλήνων φορολογουμένων που δεν επεστράφησαν*), ενώ επιλεκτικά απορρόφησε μόνο τις απαιτήσεις από την EBZ και όχι την ιδιοκτησία της; Επομένως όχι και τις υποχρεώσεις σε προμηθευτές;
6. Είναι θεμιτό να αποφασίζει μια τράπεζα και ένας ιδιώτης εκκαθαριστής, ενδεχομένως με τα ατομικά τους τεχνικοοικονομικά κριτήρια επί ενός θέματος που άπτεται της γεωργικής και κοινωνικής πολιτικής της Ελλάδας; Τυχόν διάσπαση της EBZ και πώληση της «σε κομμάτια», μπορεί μεν να καλύπτει κάποιο μέρος των δανείων αλλά αυτό θα έχει σημαντικές συνέπειες για τις τοπικές κοινωνίες που θα πρέπει να καλύψει το δημόσιο - αλλά και για την αγροδιατροφική πολιτική της χώρας.
7. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται το σχέδιο μετάβασης της EBZ στην παραγωγή βιοκαυσίμων, ειδικά λόγω της υστέρησης της Ελλάδας στον τομέα αυτό, σε σχέση με τους στόχους της ΕΕ; Υπάρχουν λόγοι ή συμφέροντα που αποτρέπουν την αύξηση της παραγωγής και χρήσης βιοκαυσίμων;
8. Μήπως προωθείται η πώληση των εργοστασίων σε Λάρισα και Ξάνθη ή άλλων εργοστασίων της EBZ, δηλαδή της περιουσίας του Ελληνικού λαού, ως παλιοσίδερα, έτσι ώστε κάποιος αγοραστής να τα αποκτήσει έναντι πινακίου φακής και να δραστηριοποιηθεί εκ νέου στον χώρο των βιοκαυσίμων ή σε άλλο τομέα, με μικρό κόστος;

Ο ερωτών Βουλευτής

Βασίλειος Βιλιάρδος